

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET

Tildelingsbrev 2019

Den høgere påtalemyndighet

03.01.2019

Innhold

1	Innledning	2
2	Samfunnsoppdrag	2
3	Overordnede mål og Hovedutfordringer	2
4	Mål, styringsparametre og rapporteringskrav	4
5	Styring og kontroll	7
5.1.	Effektiv drift	7
5.2.	Internkontroll og risikovurderinger	7
5.3.	Saker fra Riksrevisjonen	8
6	Øvrige oppdrag og fellesføringer	8
6.1.	Fellesføringer fra Justis- og beredskapsdepartementet	8
6.1.1.	Særskilt om bygge- og leiekontrakter	8
6.1.2.	Ny sikkerhetslov	8
6.2.	Fellesføringer fra regjeringen, jf. Rundskriv H-7/18	9
6.2.1.	Inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personal- arbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden	9
6.2.2.	Motvirke arbeidslivskriminalitet ved offentlig innkjøp	9
7	Styringsdialog og rapportering i 2019	9
7.1.	Styringsdialogen	10
8	Budsjettrammen for 2019	11
9	Vedlegg	11

1 INNLEDNING

Det vises til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2018-2019) fra Justis- og beredskapsdepartementet 17. desember 2018, jf. Innst. 6 S (2018–2019). Med bakgrunn i dette har Justis- og beredskapsdepartementet utarbeidet tildelingsbrev til Den høyere påtalemyndighet for 2019.

Tildelingsbrevet presenterer de økonomiske rammene for Den høyere påtalemyndighet i 2019, jf. Reglement om økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten. Mål, styringsparametere, resultatkrav og oppgaver i dette tildelingsbrevet er grunnlaget for departementets oppfølging av virksomheten.

Den høyere påtalemyndighet skal følge opp sentrale dokumenter fra Stortinget og Regjeringen, handlingsplaner og andre dokumenter som gir føringer og oppdrag innenfor ansvarsområdet til Den høyere påtalemyndighet.

2 SAMFUNNSOPPDRAG

Hovedmålet til Den høyere påtalemyndighet er å bidra til redusert kriminalitet ved målrettet og effektiv straffesaksbehandling, samtidig som kravene til høy kvalitet og rettssikkerhet ivaretas.

3 OVERORDNEDE MÅL OG HOVEDUTFORDRINGER

Følgende sektormål innen straffesakskjeden gjelder for Den høyere påtalemyndighet i 2019, jf. omtale i Prop. 1 S (2018–2019):

- Redusere alvorlig kriminalitet
- Styrke forebyggingen av kriminalitet
- En mer effektiv straffesakskjede

Med utgangspunkt i dette målbildet har Justis- og beredskapsdepartementet identifisert hovedutfordringene for Den høyere påtalemyndighet, som det redegjøres nærmere for under.

Regjeringen bygger sin politikk på den enkeltes grunnleggende behov for trygghet og rettssikkerhet i hverdagen. Kriminalitet skal bekjempes, og samfunnet må reagere tydelig på lovbrudd. Trusselen fra organisert kriminalitet og terror skal tas på alvor. Departementet har merket seg riksadvokatens initiativ og engasjement knyttet til politiets innsats og tiltak mot gjengkriminalitet i Osloområdet. Det forventes at riksadvokaten fortsatt følger utviklingen på området og for øvrig holder seg orientert om aktuelle utfordringer ved kriminalitetsutviklingen.

En velfungerende påtalemyndighet er en forutsetning for rettssikkerheten og for en effektiv straffesakskjede med redusert kriminalitet som hovedmål. Det er fortsatt en utfordring

for politiet å sikre at sakene blir påtaleavgjort innen rimelig tid og at antallet påtaleavgjorte saker i restanse ikke øker. Den høyere påtalemyndighet skal fortsatt ha stor oppmerksomhet mot denne problemstillingen.

Den høyere påtalemyndighet skal sikre målrettet og effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet som ivaretar rettssikkerhet. Det er en særlig utfordring å sikre kortere saksbehandlingstid i alvorlige volds- og seksuallovbrudd, samtidig som kravet til høy kvalitet i etterforskningen skal ivaretas. Arbeidet mot vold og overgrep mot barn skal prioriteres høyt.

Riksadvokaten skal i 2019 videreføre arbeidet med omstilling og tilpasning av statsadvokatregionene som følge av ny struktur i politiet. Styrkingen av driftsbudsjettet i 2018 som følge av tilpasninger til de nye politidistriktene, videreføres i 2019 med 5,6 mill. kroner.

Riksadvokaten og Politidirektoratet har iverksatt en felles handlingsplan for løft av etterforskningsfeltet. Etterforskningsløftet er en sentral del av nærpolitireformen. Utviklingen i straffesaksbehandlingen i politiet understreker viktigheten av statsadvokatenes fagledelse av straffesaksbehandlingen i politidistriktene og at dette følges opp i samarbeid med Politidirektoratet. Straffesaker innenfor alvorlig kriminalitet skal prioriteres høyt av politidistriktene og ikke bli liggende på vent.

Vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep mot barn er et stort samfunnsproblem. I forbindelse med Stortingets behandling av budsjettet for 2019 ble det bevilget midler for å styrke innsatsen mot vold og seksuelle overgrep mot barn, jf. Innst. 6 S (2018–2019). Det er viktig at politidistriktene retter oppmerksomheten mot oppfølging av saker med tilrettelagte avhør, særlig politiets arbeid etter at første tilrettelagte avhør er gjennomført. Riksadvokaten bes sørge for at statsadvokatene i samarbeid med politiet kartlegger situasjonen i politidistriktene og utarbeider tiltak for å sikre best mulig gjennomføring av målrettet og god etterforskning i denne type saker.

Som ledd i arbeidet med å heve kvaliteten i politiets etterforskning og oppfølging av straffesaker, har Politirektoratet i samarbeid med Riksadvokaten etablert et rammeverk for systematisk erfaringslæring i straffesaker, jf. omtale i Prop. 1 S (2017–2018) og Innst. 306 S (2014–2015). Riksadvokaten skal videreføre arbeidet med utvikling av statsadvokatenes fagledelse, også med et mer forpliktende system for kvalitetssikring, evaluering og læring.

Statsadvokatene skal

- i dialog med Politidirektoratet og politidistriktene delta i beslutningsprosessen når prioriteringer og mål for straffesaksbehandlingen i politiet fastsettes
- gi retningslinjer for og følge opp straffesaksbehandlingen i politiet, herunder foreta tilsyn og kvalitetskontroll av politiets etterforskning og påtaleavgjørelser

- bidra til å heve kompetansen i politiet gjennom instruksjon, veiledning og opplæring.

Statsadvokatembetene skal innrette virksomheten slik at det blir hensiktsmessig balanse mellom de ulike virksomhetsområdene (straffesaksbehandling, fagledelse og utadrettet virksomhet). I fristsakene skal embetene sørge for at påtalemyndigheten møter med aktor når retten ønsker å beramme sakene.

Gjennom samordning av ressurser, metodeutvikling samt ledelses- og kompetanseutvikling, skal Riksadvokaten bistå statsadvokatembetene. Riksadvokaten skal utvikle gode styringsformer og sikre høy påtalemessig kompetanse.

Departementet ser fram til god dialog med Riksadvokaten i oppfølgingen av blant annet Straffeprosesslovutvalgets utredning (NOU 2016:24) og Påtaleanalyseutvalgets utredning (NOU 2017: 5). Departementet kommer nærmere tilbake med en konkretisering av behov for bistand fra Riksadvokaten.

4 MÅL, STYRINGSPARAMETRE OG RAPPORTERINGSKRAV

Resultatkravene som stilles i tabellene under skal være innfridd i løpet av 2019, med mindre annet er konkret angitt.

MÅL 1:	Redusere alvorlig kriminalitet
Rapportering:	Årsrapporten
<p>Formål/hensikt:</p> <p>Den høyere påtalemyndighet skal bidra til å redusere alvorlig kriminalitet gjennom egen straffesaksbehandling og fagledelse av politiets straffesaksbehandling. Den overordnede styringen og oppfølgingen av straffesaksbehandlingen i politidistriktene og særorganene skal skje i nært samarbeid med Politidirektoratet, politidistriktene og særorganene. Adekvate reaksjoner er en sentral premiss for at straffesaksbehandlingen skal nå sitt overordnede mål om å styrke forebyggingen av kriminalitet. Plassering av skyld hos den ansvarlige gjerningsperson er avgjørende for å nå straffesaksbehandlingens overordnede mål om redusert kriminalitet, og er av stor betydning for fornærmede og andre involverte. Bruk av strafferettslige reaksjoner der fornærmede får tilbud om deltakelse i gjenopprettende møter; mekling i konfliktråd, oppfølging i konfliktråd, ungdomsoppfølging og ungdomsstraff skal prioriteres i egnede saker.</p>	

STYRINGSPARAMETER 1:	Statsadvokatenes tidsbruk for å avgjøre spørsmål om tiltale, eller oversende saken til Riksadvokaten med innstilling vedr. unge lovbyggere (u. 18 år)
Rapportering:	<i>Tertialvis</i>
Formål/hensikt: Det er en prioritert oppgave å sikre kort saksbehandlingstid i saker med unge lovbyggere.	
Resultatkrav: 15 dager fra statsadvokaten mottok saken fra politiet	

STYRINGSPARAMETER 2:	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i påtale- og klagesaker
Rapportering:	<i>Tertialvis</i>
Formål/hensikt: Saksbehandlingstiden i påtale- og klagesaker skal være effektiv.	
Resultatkrav: 30 dager. 90 pst. av sakene skal være avgjort innen dette tidsrom.	

RAPPORTERINGSKRAV		Frekvens
R 1	Riksadvokaten sammenfatter og vurderer i eget brev resultatene for politiets straffesaksbehandling. Det er ønskelig at Riksadvokaten i den forbindelse gir en overordnet vurdering av politiets innsats mot organisert kriminalitet og mulige tiltak om resultatene viser behov for det.	tertialvis
R 2	Riksadvokaten rapporterer om innsatsen og resultatet av arbeidet mot økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet.	tertialvis
R 3	Statsadvokatene skal medvirke til at påtalemyndigheten i politiet holder riktig reaksjonsnivå i påtaleavgjørelser og påstander for domstolene. Det er ønskelig at Riksadvokaten redegjør for hvilket bilde statsadvokatenes tilsynsvirksomhet avtegner, samt gir sin vurdering av måloppnåelsen og eventuelle behov for tiltak.	årsrapport

MÅL 2:	En mer effektiv straffesakskjede med høy kvalitet
Rapportering:	Årsrapporten
<p>Formål/hensikt: Digital straffesaksbehandling samt god planlegging og iretteføring av straffesaker vil bidra til at flere saker kan behandles raskere i straffesakskjeden og med bedre retts sikkerhet.</p> <p>Den høyere påtalemyndighet behandler de mest alvorlige og komplekse straffesakene og irettefører de fleste av disse. Etterforskningen, påtalearbeidet og forberedelse til og gjennomføring av iretteføringen blir stadig mer krevende med kompliserte og omfattende bevisgrunnlag, lange tidsforløp og bruk av betydelige ressurser og til tider stor belastning for statsadvokatene. Statsadvokatene må settes i stand til å arbeide effektivt og målrettet med høy kvalitet i alle faser av etterforskningen, påtalearbeidet, saksforberedelsene til hoved- og ankeforhandlingen og under rettsmøtene. Statsadvokatene skal samarbeide med domstolene og andre aktører om en effektiv gjennomføring av hoved- og ankeforhandlingene.</p> <p>Statsadvokatene skal i samarbeid med politiet kartlegge situasjonen for oppfølging av saker med tilrettelagte avhør og utarbeide tiltak for gjennomføring av en god etterforskning i denne type saker.</p> <p>Den høyere påtalemyndighet skal samhandle digitalt med de andre aktørene i straffesakskjeden (ESAS) og under iretteføringen av straffesaker.</p>	

RAPPORTERINGSKRAV		
R 4	Riksadvokaten redegjør for antall aktorater og rettsdager.	tertialvis
R 5	Riksadvokaten redegjør for arbeidet med å utvikle fagledelse. I tillegg skal Riksadvokaten vurdere hvordan dette har bidratt eller vil bidra til å bedre kvaliteten og effektiviteten i politiets straffesaksbehandling.	årsrapport
R 7	Riksadvokaten orienterer om erfaringer med digital straffesaksbehandling og iretteføring.	årsrapport

5 STYRING OG KONTROLL

5.1. Effektiv drift

Riksadvokaten skal til enhver tid vurdere hvordan tildelte ressurser kan benyttes mest mulig effektivt.

Oppdrag 1	Riksadvokaten skal utarbeide en flerårig effektiviseringsplan
Rapportering:	Første tertialrapport/Årsrapport
Formål/hensikt: Riksadvokaten skal arbeide systematisk med å effektivisere etaten. Det er stilt krav om effektivisering i forbindelse med ABE-reformen i 2019. Generelt vil forvaltningen måtte forvente seg stramme budsjetter og effektiviseringskrav i årene fremover. Riksadvokaten skal ha en plan for dette.	
Beskrivelse: Riksadvokaten skal utarbeide en flerårig effektiviseringsplan. Planen skal ta høyde for forventede effektiviseringskrav gjennom ABE-reformen. Det skal i årsrapporten redegjøres for planlagte og gjennomførte effektiviseringstiltak	

5.2. Internkontroll og risikovurderinger

Den høyere påtalemyndighet skal ha effektiv internkontroll, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 14 og Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.4. Etablert internkontroll skal dokumenteres, herunder særskilt på området for Den høyere påtalemyndighets fagledelse for å medvirke til at politidistriktene når de mål som er satt for straffesaksbehandlingen og bidra til at denne er effektiv og holder tilstrekkelig kvalitet.

I årsrapporten for 2019 skal Den høyere påtalemyndighet rapportere på om det er avdekket vesentlige svakheter i internkontrollen og hvilke forbedringstiltak som eventuelt er iverksatt.

Den høyere påtalemyndighet skal bruke risikostyring som verktøy i sin mål- og resultatstyring, jf. Reglement for økonomistyring i staten § 4. God risikostyring skal bidra til bedre måloppnåelse innenfor de budsjetterrammer som stilles til disposisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten i tildelingsbrevet, og inngå som integrert del av styringen.

Departementet er opptatt av at risikostyring settes i system. Risikovurderinger blir tema i dialogen med Den høyere påtalemyndighet. Den høyere påtalemyndighet skal sammen med årsrapporten for 2018 (15. februar 2019) oversende en overordnet risikovurdering for 2019 knyttet til måloppnåelsen. Risikovurderingene skal oppdateres og sendes departementet i forbindelse med andre tertialrapport. Den høyere påtalemyndighet skal i tillegg vurdere om det er andre forhold som ikke dekkes av dette tildelingsbrev, som bør inkluderes i risikovurderingene. Den høyere påtalemyndighet skal redegjøre for hvilke tiltak og kontrollaktiviteter som er iverksatt for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.

Den høyere påtalemyndighet skal umiddelbart orientere departementet dersom det er andre vesentlige risikoer eller avvik innen virksomhetens område, herunder også saker med mulig politisk interesse.

5.3. Saker fra Riksrevisjonen

Oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen skal ha høy prioritet. Den høyere påtalemyndighet skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen. Oppfølgingsplanen skal være tema i styringsdialogen og omtales i årsrapporten.

6 ØVRIGE OPPDRAG OG FELLESFØRINGER

6.1. Fellesføringer fra Justis- og beredskapsdepartementet

6.1.1. Særskilt om bygge- og leiekontrakter

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 20. januar 2012, med senere endringer, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og krav til saksbehandling i virksomhet og i departementet ved anskaffelser av lokaler.

6.1.2. Ny sikkerhetslov

Ny lov om nasjonal sikkerhet med tilhørende forskrifter trer i kraft 1.1.2019. Virksomhetene skal implementere det nye regelverket i eget ansvarsområde. Departementet vil sende ut nærmere informasjon om identifisering av virksomheter og skjermingsverdige verdier, og virksomhetene må påregne aktiviteter som følge av dette.

6.2. Fellesføringer fra regjeringen, jf. [Rundskriv H-7/18](#)

6.2.1. Inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden

Virksomhetene skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden. Virksomheten skal i årsrapporten redegjøre for hvordan virksomhetens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden. Har virksomheten hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CVen rapporteres i årsrapporten. Har virksomheten færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lykket med å nå målene for dugnaden.

6.2.2. Motvirke arbeidslivskriminalitet ved offentlig innkjøp

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Virksomheten skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Virksomheten skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

7 STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING I 2019

Justis- og beredskapsdepartementet skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i budsjettproposisjonen for kommende år. Virksomhetens resultatrapportering for 2018 og 2019 vil danne grunnlag for denne rapporteringen. Departementet kommer tilbake til frister for innspill av materiale til bruk i arbeidet med statsbudsjettet.

Den høyere påtalemyndighet skal innen 15. februar 2020 oversende departementet årsrapporten for foregående år elektronisk til postmottak@jd.dep.no. Det vises til Bestemmelsene pkt. 1.5.1 for oppsett og pkt. 3.4 for årsregnskap samt Finansdepartementets rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Kopi av årsrapporten skal sendes til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens hjemmesider. Videre legges det til grunn at Den høyere påtalemyndighet og Politidirektoratet orienterer hverandre.

7.1. Styringsdialogen

Den høyere påtalemyndighet skal avgi en regnskapsrapportering per første og andre tertial. Rapporteringen skal vise budsjett, regnskap og prognose for resten av året på tildelte budsjettkapitler og poster. Vesentlige avvik fra budsjetttrammer og forutsetninger skal forklares (avviksforklaring).

Det skal rapporteres til følgende frister:

- 1. Rapport 1. januar – 30. april skal leveres innen: 31. mai 2019
- 2. Rapport 1. mai – 31. august skal leveres innen: 1. oktober 2019
- Årsrapport skal leveres innen 15. februar 2020

I første styringsdialogmøte skal Den høyere påtalemyndighet gi en overordnet vurdering av hvordan mål og resultater skal nås og hvordan konkrete oppdrag kan løses. Videre blir risikovurderinger tema i første styringsdialogmøte, jf. omtale under pkt. 5.1.

I 2019 skal det avholdes tre styringsdialogmøter.

Dato for møter med departementet	
13. mars 2019	kl. 10.00 – 12.00
12. juni 2019	kl. 10.00 – 12.00
16. oktober 2019	kl. 10.00 – 12.00

Faste punkter på dagsorden for styringsdialogmøtene med departementet:

1. Oppfølgingssaker fra forrige møte
2. Måloppnåelse på prioriterte innsatsområder (med utgangspunkt i risikovurderingene)
3. Straffesaksbehandlingen i politiet
4. Utvikling av faglederrollen
5. Regnskap/budsjett/økonomi/prognoser
6. Oppfølging av Riksrevisjonssaker
7. Eventuelt.

8 BUDSJETTRAMMEN FOR 2019

Følgende midler stilles til disposisjon for Den høyere påtalemyndighet i 2019, jf. vedtak i Stortinget 17. desember 2018:

<i>Kap. 445</i>		<i>(i 1 000 kroner)</i>
<i>post 01</i>	<i>Driftsutgifter</i>	<i>262 057</i>

<i>Kap. 3445</i>		<i>(i 1 000 kroner)</i>
<i>post 02</i>	<i>Refusjoner</i>	<i>3 000</i>

De viktigste endringer/nye tiltak som er innarbeidet i budsjettrammen for Den høyere påtalemyndighet for 2019:

<i>Tiltak</i>	<i>Beløp (i 1000 kr)</i>
<i>Styrke innsatsen mot vold og overgrep mot barn</i>	<i>3 000</i>
<i>Omstillingsmidler - nærpolitireformen</i>	<i>-2 400</i>
<i>Omdisponering - JustisCert</i>	<i>-88</i>
<i>Kompensasjon for utleier</i>	<i>3 000</i>
<i>Kompensasjon for lønns- og prisstigning</i>	<i>7 054</i>
<i>Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen</i>	<i>-1 262</i>

9 VEDLEGG

Vedlegg 1 Budsjettfullmakter for 2019

Vedlegg 2 Budsjettkalender for 2019